

**"To nije francuski" ili "Jeziku je svejedno"?**  
**Jezično planiranje između znanosti i ideologije**  
(predstavljanje knjige *Jeziku je svejedno*)

**Anđel Starčević**, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Odjel za francuske i frankofonske studije i Odjel za hispanistiku i iberijske studije  
Sveučilišta u Zadru srdačno vas pozivaju na *online* predstavljanje knjige uz predavanje i  
diskusiju na platformi Zoom, koje će se održati

**2. prosinca 2020. u 18:00**

(za sudjelovanje je potrebno javiti se na adresu [astarcevic@ffzg.hr](mailto:astarcevic@ffzg.hr)).

Predstavljanje moderiraju **Marija Spajić**, prof. (Odjel za francuske i frankofonske studije) i  
dr. sc. **Ivana Zovko** (Odjel za hispanistiku i iberijske studije).

Sažetak predavanja:

Lingvistika i njezine spoznaje kroz zadnjih stotinjak godina prilično su slabo prisutne i poznate u javnoj sferi europskih zemalja, što se vidi i po tome što velik broj prosječnih govornika redovito smatra da je glavna zadaća lingvista da propišu i „skrbe“ o „pravilnom“ jeziku tj. o standardnom dijalektu, koji se najčešće doživljava kao jedini legitimni pojavni oblik društveno konstruiranih „jezika“. Neinformiranost o znanstvenim pogledima omogućuje i pojavu velikog broja komentatora na pozicijama moći koji u javnosti promoviraju subjektivne, ideološke i preskriptivističke stavove o jeziku kao da se radi o neupitnim objektivnim, neutralnim i deskriptivnim jezičnim činjenicama. Budući da prosječni govornici često nisu metalingvistički osviješteni i ne prepoznaju ideološku prirodu preskriptivističkih zabrana, prihvaćaju ih kao obvezujući pogled na jezik i potom razvijaju jezičnu nesigurnost, strah od jezika, jednom riječju – šizoglosiju, zbog čega se ponekad i sami isključuju iz javnog diskursa.

U ovom će se izlaganju predstaviti 1) temeljne postavke kritičkog pristupa jezičnoj politici i planiranju i analiza jezičnih ideologija, 2) ideologija standardnog jezika u Hrvatskoj i Francuskoj te 3) klasifikacija jezično-izvanjezičnih ideologija koje se promoviraju putem „jezičnih savjeta“ u hrvatskim i francuskim publikacijama i medijima. Zbog štetnog učinka pojedinih ideologija – stigmatizacije nestandardnih dijalekata, kljaštrenja standardnog dijalekta i društvenog isključivanja velikog broja ljudi – od iznimne je važnosti da prvenstveno lingvisti, a potom i drugi govornici, trajno promišljaju ideološku stranu vlastitih mentalnih predodžbi i stavova o prirodi i strukturi jezičnih pojava, kao i metaforičke modele kojima se služe kako bi o njima raspravljali. Velik dio rezultata ovog istraživanja objavljen je u knjizi *Jeziku je svejedno* (Anđel Starčević, Mate Kapović i Daliborka Sarić, 2019, Zagreb: Sandorf).

O predavaču:

Dr. sc. Anđel Starčević zaposlen je kao docent na Odsjeku za anglistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu, gdje drži nastavu iz engleske gramatike i sociolingvistike. Doktorirao je na temi hrvatsko-engleskog iseljeničkog bilingvizma u Kanadi, a bavi se kontaktom engleskog i

hrvatskog jezika u Hrvatskoj i inozemstvu te jezičnim ideologijama i kritičkim pristupom jezičnoj politici i planiranju.

O knjizi u medijima:

<https://anglist.ffzg.unizg.hr/?p=36199>

Facebook stranica knjige:

<https://www.facebook.com/Jeziku-je-svejedno-2019-1213633628703107>